

MAG. ALEKSANDER MIRT
DIREKTOR DRUŽBE ENERGETIKA CELJE, D.O.O.

A close-up portrait of Mag. Aleksander Mirt, a middle-aged man with short, graying hair, wearing glasses and a dark suit jacket over a light blue shirt and a dark tie. He is looking directly at the camera with a neutral expression.

**INTERVJU Z DIREKTORJI
ENERGETSKIH PODJETIJ, KI
IZVAJAJO TUDI DEJAVNOST
DISTRIBUCIJE ZEMELJSKEGA PLINA**

Kratek življenjepis

Mag. Aleksander Mirt je po osnovni izobrazbi univerzitetni diplomirani ekonomist z magisterijem na področju Poslovne Politike in Organizacije, smer Mednarodna menjava.

Samo funkcijo direktorja podjetja Energetika Celje j.p. d.o.o. opravlja že 17 let in sicer vse od leta 2001. Njegovi vidnejši zaposlitvi sta bili še komercialni direktor v Lisci d.d. Sevnica (1998-2001) in komercialni direktor v Steklarni Hrastnik d.d. (1993-1998).

1. Kakšna je zgodovina družbe Energetika Celje in koliko časa je prisotna v slovenskem energetskem prostoru?

Družbo Energetika Celje, javno podjetje, d.o.o., je na osnovi Odloka o ustanovitvi javnih podjetij ustanovila Mestna občina Celje septembra leta 1995, samostojno pa je družba začela delovati aprila leta 1996. Torej, v obstoječi pravno formalni obliki je predvsem v lokalnem okolju prisotna že 22 let, čeprav so se dejavnosti, povezane z daljinskim ogrevanjem in zemeljskim plinom, izvajale že prej. Samo plin je na primer v Celju prisoten že 145 let; prve plinske svetilke so zasvetile že davnega leta 1893. Bolj intenzivna plinifikacija pa se je začela v 90. letih in tako imamo danes v Celju skupaj s priključki že več kot 246 km plinovodnega omrežja.

2. Katere dejavnosti družba Energetika Celje izvaja danes in kako pomembna je zanjo dejavnost oskrbe z zemeljskim plinom in gradnja ter upravljanje distribucijskega plinovodnega sistema?

Družba Energetika Celje je javno podjetje, ki prvenstveno opravlja predvsem dve osnovni dejavnosti, kot sta distribucija toplote in dejavnost systemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina, ki sta izbirni gospodarski javni službi v okviru lokalne skupnosti Mestne občine Celje. Poleg tega pa na podlagi koncesije izvaja še pomembno dejavnost termične obdelave komunalnih odpadkov kot obvezno državno gospodarsko javno službo. Prav tako pa v delokrog podjetja sodijo tudi tako imenovane tržne dejavnosti, kot so dobava zemeljskega plina, proizvodnja toplote, upravljanje kotlarn po pogodbi in druge storitve, ki so blizu osnovnim dejavnostim.

Energetika Celje torej prebivalcem Celja zagotavlja obratovanje dveh temeljnih sistemov za daljinsko oskrbo z energijo, in sicer sistem daljinskega ogrevanja in sistem oskrbe z zemeljskim plinom. Oba sistema sta za samo poslovanje podjetja zelo pomembna. S priključevanjem stavb na sistem daljinskega ogrevanja in sistem oskrbe s plinom ter z zmanjševanjem individualnih kurišč se je v Celju že bistveno izboljšala kakovost

zraka, predvsem na račun zmanjšanja emisij žveplovega dioksida, ki so danes kar šestkrat manjše, kot so bile npr. pred dvajsetimi leti. Danes Energetika Celje daljinsko oskrbuje 76 % stanovanj v Celju.

Tudi Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Celje med ključnimi ukrepi za izboljšanje kakovosti zraka na področju energetike navaja širitev vročevodnega in plinovodnega omrežja ter priključevanje novih stavb.

3. Kam je glede na dejavnosti družbe Energetika Celje usmerjen njen prihodnji razvoj, v smislu razvoja dejavnosti, razvoja produktov ali morebitne teritorialne pokritosti in širitev?

V Energetiki Celje zadnje čase intenzivno razmišljamo tudi o novih storitvah, ki bi deloma kompenzirale nekatere negativne trende pri obstoječih dejavnostih in bi pomenile tudi dodatno razvojno komponento podjetja. V vsakem primeru pa je naše delovanje še naprej primarno usmerjeno v lokalno okolje in v okvirih širše ponudbe energetskih storitev tudi našim odjemalcem.

Tako Energetika Celje, ki je Celjanom poznana predvsem kot distributer in kot skrbnik omrežja za zemeljski plin in za daljinsko ogrevanje, s čimer zagotavlja nemoteno oskrbo z energenti predvsem za ogrevanje, v zadnjem času prevzema pomembno vlogo tudi kot promotor izvajanja trajnostnega energetskega akcijskega načrta (Sustainable Energy Action Plan), s katerim je Mestna občina Celje napovedala zmanjšanje emisij CO₂ za 20 odstotkov do leta 2020.

V tem sklopu dodatnih aktivnosti se naša družba spogleduje s strategijo podjetij ESCO (Energy Service Company), ki delujejo po modelu pogodbenega zagotavljanja energije in modelu energetskega pogodbeništv. Poslovni model temelji na dejstvu, da izvajalec investira v celovito prenavo ali izgradnjo novega energetskega sistema vključno z nabavo primarne energije, upravljanja in vzdrževanja sistema. Izvajalcu se investicija poplača v pogodbenem obdobju 5 do 15 let na osnovi prihrankov, ki jih izvajalec doseže z izboljšanjem učinkovite rabe energije. Tako je bila Energetika Celje na javnem razpisu izbrana in je posledično z Mestno občino Celje že sklenila koncesijsko pogodbo o Energetski sanaciji 8 javnih objektov Mestne občine Celje.

Drugi sklop dodatnih aktivnosti, katerih nosilec je Energetika Celje, pa je povezan s projektom izgradnje črpalke na stisnjen zemeljski plin CNG, kjer je investitor Mestna občina Celje, Energetika pa bo to črpalke upravljala. Projekt in osnovni odjem plina je povezan z oddajo koncesije za javni potniški promet in nabavo avtobusov na stisnjen zemeljski plin. Prav tako se dolgoročno računa na posamezne nakupe vozil v komunalni sferi, kakor tudi vozil fizičnih oseb.

Ostali načrti za prihodnost pa zaokrožajo nadaljevanje operativnih aktivnosti zadnjih let, in sicer nadaljnja izgradnja in zagotavljanje učinkovitih sistemov komunalne energetike, izgradnja plinovodnega sistema v primestnih področjih ter zagotavljanje dodatnih ukrepov za nadzor in obnovo omrežja zemeljskega plina, pa tudi daljinskega ogrevanja. Tudi v sistemu daljinskega ogrevanja načrtujemo širitev porabe ter optimizacijo proizvodnje in distribucijo toplote.

Ob vseh osnovnih dejavnosti pa si bo podjetje tudi v prihodnosti prizadevalo povečati obseg izvajanja dodatnih storitev v povezavi z izvajanjem osnovnih dejavnosti, kot so npr. vzdrževanje hišnih instalacij, vzdrževanje plinovodnih omrežij na drugih področjih ter povečanje obsega del na nekaterih dejavnostih, ki se že izvajajo.

4. Katere so po vašem mnenju prednosti družbe Energetika Celje v primerjavi z ostalimi podjetji v Sloveniji na področju distribucije zemeljskega plina?

Težko je govoriti o prednostih na področju distribucije zemeljskega plina, kajti vsak sistemski operater izvaja izbirno javno gospodarsko službo v okvirih relevantne zakonodaje in lokalne skupnosti. Verjetno so nekatere prednosti v samem poznavanju lokalnega okolja, specifičnem znanju, dolgoletni tradiciji, kritični masi izvajanja dejavnosti, dolgoročni in zanesljivi oskrbi odjemalcev, v razpolaganju z lastnim in ustrezno kvalificiranim ter izkušenim kadrom, navezava na že zgrajeno infrastrukturo, konkurenčne cene, zaupanje, sledenje sodobnim trendom, prilagajanje povpraševanju naših naročnikov, ekološka ozaveščenost ...

5. Katere poslovne priložnosti in katere morebitne zaviralce razvoja zaznavate in bi jih želeli posebej izpostaviti?

Če govorimo o področju zemeljskega plina so priložnosti predvsem v njegovi večji prepoznavnosti kot primernemu energentu prehoda v nizkoogljično družbo, večji izkoriščenosti že zgrajenega plinovodnega omrežja in v uvajanju zemeljskega plina v promet.

Med "zaviralci" porabe pa vidim predvsem splošni trend zmanjševanja potreb po toplotni energiji (zaradi milih zim, ukrepov učinkovite raba energije – fasade, okna ...), zaradi česar pričakujemo tudi manjšo porabo zemeljskega plina za ogrevanje.

Drug problem pa vidim v državni energetske politiki, ki bi morala postaviti boljše usmeritve in ukrepe na energetske področju (npr. predolga in zamudna priprava Energetskega koncepta Slovenije, ki naj bi bil izhodišče z mnoge operativne dokumente) in usklajenost z ostalimi politikami.

6. Kaj najbolj pogrešate in vas mogoče tudi moti pri delovanju v slovenskem energetske in poslovnem prostoru?

Izrazita zapletenost postopkov in pogosto spreminjanje predpisov ter parcialno kopiranje poslovnih praks in zakonodaje, ki niso primerni za naš prostor oziroma jih ni moč prenašati 1 : 1.

7. Na kaj ste v svoji dosedanji bogati profesionalni karieri najbolj ponosni?

Večkrat smo orali ledino, še posebej pa bi izpostavil projekt termične obdelave komunalnih odpadkov, Toplarno Celje, ki predstavlja še vedno edini tovrstni delujoč objekt v Sloveniji in ki uspešno deluje že 10 let.

8. Kakšen je vaš pogled na prihodnost zemeljskega plina in plinskih tehnologij doma in generalno v Sloveniji ter kje v teh okvirih vidite prihodnjo vlogo družbe Energetika Celje?

Glede prihodnosti zemeljskega plina v Sloveniji nisem pretiran optimist. Po podatkih Agencije za energijo in nekaterih drugih publikacijah v zadnjem času bi lahko sklepali, da se lahko nadejamo celo trenda rasti, tako novih priključkov na distribucijsko omrežje zemeljskega plina, kot tudi povišane porabe zemeljskega plina. Vendar ne gre prezreti dejstva, da

je v Evropi delež porabe zemeljskega plina v strukturi celotne porabe energentov za ogrevanje bistveno višji in da je Slovenija obdobje te osnovne plinifikacije že zamudila.

Prav tako menim, da je pri nas zemeljski plin absolutno premalo prepoznan kot energent prehoda v nizkoogljično prihodnost. Dejstvo je, da bo morala Slovenija skladno s predlogom energetskega koncepta za doseg zastavljenih dolgoročnih ciljev rabo fosilnih goriv zelo omejiti. Pomembno vlogo na poti do razogljčenja bo sicer imel tudi zemeljski plin, a še to deloma le v industriji in pa v prometu, kjer ima stisnjen zemeljski plin precejšen potencial.

Evropskim trendom sledimo tudi v Energetiki Celje in Mestni občini Celje, ki je prepoznala pomembno vlogo zemeljskega plina za izboljšanje kakovosti zraka v mestnih središčih. Skupaj že gradimo polnilnico za vozila na stisnjen zemeljski plin. Poraba zemeljskega plina v prihodnje je tako v veliki meri odvisna od intenzitete uvajanja obnovljivih virov energije, vendar predvidevamo, da bo zemeljski plin odigral svojo vlogo energenta prehoda in da bi poraba po vseh scenarijih do leta 2030 vsaj ostala na trenutnih nivojih oziroma se ne bi bistveno zmanjšala.

9. Ali bi na podlagi vaših bogatih izkušenj in poznavanja plinske dejavnosti z bralci revije Plin delili kakšno vašo misel ali usmeritev za prihodnji uspešnejši razvoj plinske dejavnosti?

Pomembno se mi zdi, da se stroka s področja zemeljskega plina usmeri tudi v nove tehnologije. Na trgu se poleg plinskih toplotnih črpalk pojavljajo tudi že hibridne toplotne črpalke, ki vključujejo toplotne črpalke zrak-voda in kondenzacijski kotel na plin. Nasploh so toplotne črpalke v vzponu, tako da je na ta račun pričakovati tudi vse večjo rabo plina za ogrevanje.

Predvsem pa bi apeliral, da se država bolj aktivno vključi v sofinanciranje infrastrukture polnilnic na stisnjen zemeljski plin, da bi le-te sploh bilo mogoče realizirati. Strategijo na področju razvoja trga za vzpostavitev ustrezne infrastrukture v zvezi z alternativnimi gorivi v prometnem sektorju v Republiki Sloveniji, ki do leta 2020 predvideva postavitev celo 14 tovrstnih polnilnic, je ambiciozna, potrebno pa je najti lokacije in investitorje za izgradnjo.

plin.

Z E M E L J S K I P L I N

PRIPOROČAMO

SE ZA VAŠE KOMENTARJE, POBUDE IN MNENJA.

VABIMO

VSE ZAINTERESIRANE AVTORJE, DA NAM SPOROČITE SVOJE PREDLOGE IN POBUDE ZA OBJAVO STROKOVNIH VSEBIN V

NASLEDNIJH IZVODIH REVIE

PLIN – ZEMELJSKI PLIN.

VABIMO VSE, KI ŽELITE NA VAŠ NASLOV PREJEMATI **BREZPLAČNI** TISKANI IZVOD REVIE PLIN – ZEMELJSKI PLIN, DA NAM TO SPOROČITE.

VSE NA NASLOV: INFO@SIPLIN.SI

PLINARNA MARIBOR

od leta 1869

02 22 843 00 | info@plinarna-maribor.si | www.plinarna-maribor.si